

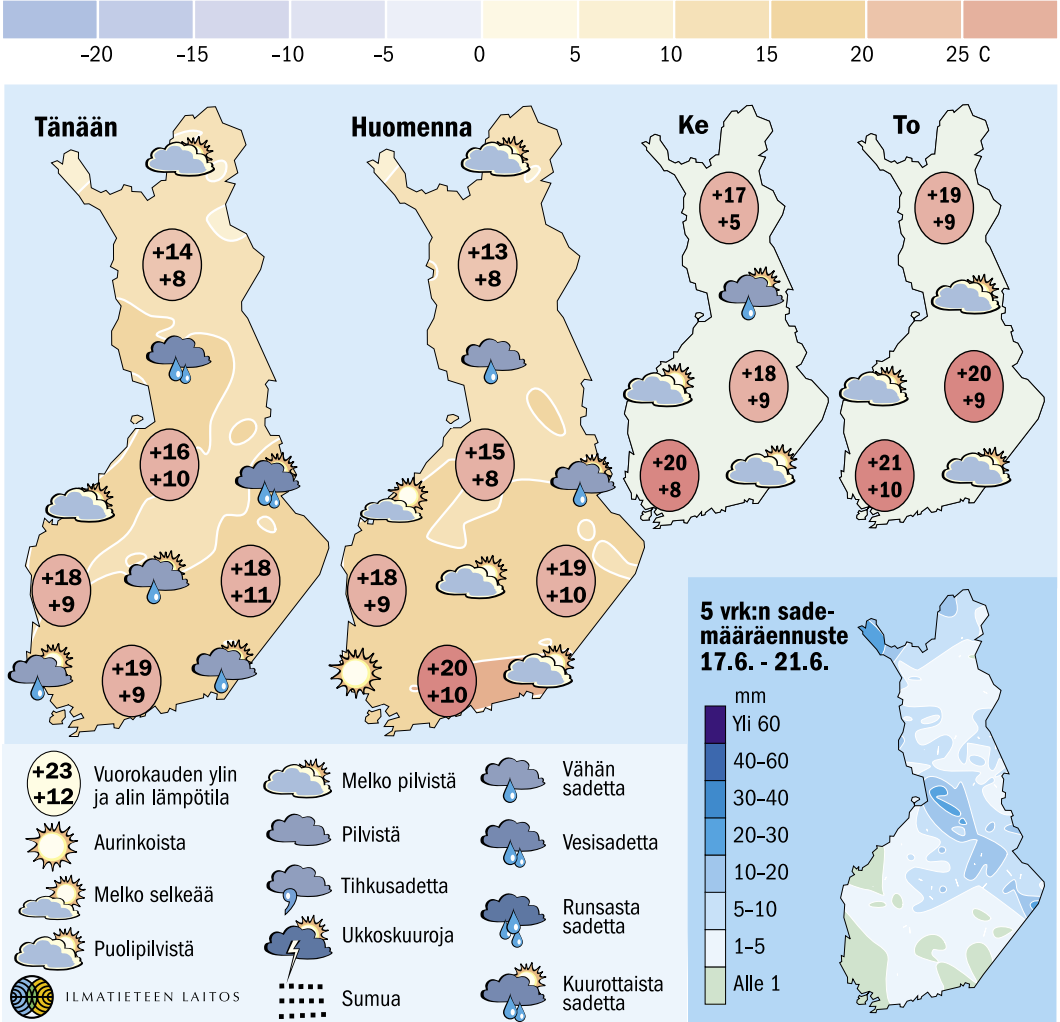
Vianor rengastaa kaikki koneet!
010 401 402 /24h
www.vianor.fi
Member of Nokian Tyres

MAASEUDUN TULEVAISUUS

NRO 70 - PERUSTETTU 1916
MAANANTAINA 17. KESÄKUUTA 2013

Laadukkaat lannoitteet
BELOR PREMIUM
Koko Suomen kattava jälleenmyyjäverkostomme Isännän asialla!
www.beloragro.fi
Typpi-rikki 21-24 nyt saatavilla!

VIIDEN VUOROKAUDEN SÄÄ

Aluksi sää on epävakaista

MATALAPAINEEN ALUE LIIKKUU alkuvuoden aikana Suomen yli itään ja sää on epävakaista. Sateiden lisäksi paikoin myös ukkos-taa. Viikon puolivälissä syntyy Pohjois-Eurooppaan korkeapaine ja sää muuttuu hieman poutaisemmaksi ja aurinkoisemmaksi. Päivälämpötila on aluksi pääosin 15 ja 20 asteen välillä. Lapissa lämpötilat voivat paikoin jäädä päivälläkin alle 10 asteen. Yön alin lämpötila on pääosin 4 ja 12 asteen välillä. Jakson lopulla sää läm-penee. Ennustettu sademäärä on maan länsiosassa 1-15 mm, muuten laajalti 10–30 millia, lähinnä Perämereltä Kainuun yli Pohjois-Kar-jalaan ulottuvalla alueella paikoin 30–50 millia.

SEURAAVAN VIIDEN VUOROKAUDEN aikana sää lämpenee paikoin jopa helteiseksi. Sateita ja ukkosia tulee ajoittain.

SÄÄ EILEN

Paikka	Lämpötila	Pilvi-sys	Sade 5 vrk
Helsinki	15	●	13.8
Kiikala	16	●	16.0*
Turku	13	●	14.3
Jomala	13	●	12.6
Pori	15	●	10.4
Niinisalo	16	●	15.4
Tampere	17	●	14.8
Jokioinen	15	○	12.9
Lahti	17	●	14.7
Kouvola	16	○	21.4
Lappeenranta	17	●	31.6
Mikkeli	17	●	5.2*
Ilomantsi	18	○	46.8
Joensuu	18	●	32.1
Kuopio	19	○	15.7
Viitasaari	18	○	11.6
Jyväskylä	18	○	28.1
Ähtäri	18	○	18.0
Kauhajoki	17	○	15.9
Vaasa	19	○	23.0
Ylivieska	18	●	10.1
Kajaani	17	○	22.4
Oulunsalo	18	○	9.3
Pudasjärvi	17	○	33.2
Suomussalmi	16	○	31.0
Kuusamo	14	○	29.1
Rovaniemi	15	○	15.1
Pello	15	○	13.5
Salla	12	○	27.9
Sodankylä	13	○	30.5
Muonio	11	○	3.6*
Kilpisjärvi	7	○	4.3
Ivalo	12	○	0.5
Utsjoki	11	○	1.2

Minne pilvet karkaavat

Katso sääutkaste
www.maaseuduntulevaisuus.fi
mobiililenti: m.mt1.fi

Mitas
www.mitas-tyres.com

Maatalouden sääpalvelun puhelinnumero
• 24 tuntia vuorokaudessa
• hinta: 0,93 €/min + paikallispuhelimaksu

Kaikkialla maassa alueellisenä numerosta: 0600 10620

Ilmatieteen laitos

Metsäpalot karkaavat Karjalan käsistä

PETROSKOI (MT)
Karjalassa on palanut alkukesän aikana jo yli kuusi tuhatta hehtaaria metsää. Savu on kantautunut Suomen länsirannikolle asti.

Kesäkuun alussa metsää paloi tuhat hehtaaria päivässä. Valtavat palot sähkökyivät avaruuskuvissa kirkkaina. Karjalan luonnokäyttö- ja ympäristöministeriön ilmoittamia vaatimattomia palopinta-aloja on hämmästelty Moskovassa asti.

Venäjän metsätalouden toimisto Rosleskhoz syyttää luonnokäyttö- ja ympäristöministeriötä pinta-alojen vääristelystä.

Venäjän Greenpeacen met-söasaston johtaja **Aleksei Jaro-shenko** on samoilla linjoilla. Hän vertasi suurimman metsä-palon avaruuskuvia viranomais-

ten antamiin lukuihin ja havaitsi pinta-aloissa yli 30-kertaisen eron.

Luonnokäyttö- ja ympäris-töministerijö ei ole kommentoi-nut syytteitä.

Jaroshenko epäilee, etteivät metsäpalot ole Karjalan hallin-nassa. Rosleskhozin mukaan paloja on ollut tänä vuonna 33 kertaa laajemmalla alueel-la kuin samaan aikaan viime vuonna, ja viidennes niistä on ollut suuria.

Karjala on käyttänyt sammu-tukseen alle kolmanneksen tar-vittavista voimista ja vain 8 pro-senttia suunnitelluista varoista.

Sammuttajien varat vähissä
Metsäpaloja on aiemmin sam-muttanut valtion omistama Metsäsuojelun luoteislentotu-

kikohta. Tällä hetkellä yrityk-sellä on vain kaksi käyttökel-poista helikopteria, jotka eivät riitä 14,9 miljoonan metsähe-taarin partioimiseen.

Luoteislentotukikohdan ammatilliton puheenjohtajan **Vladimir Artukovin** mukaan yritys tarvitsee 150–300 mil-joonaa ruplaa, mutta se tuskin saa sellaista summaa köyhän tasavallan talousarviosta.

Myös Artukov arvelee, että Karjala ei ole tänä vuonna val-mistautunut metsäpalokauteen.

Rankkasateet sammuttivat kesäkuun alun metsäpalot, mut-ta toinen aalto on odotettavissa heinäkuussa. Karjala on ra-joitannut metsässä liikkumista, mutta rajoitukset eivät pysäytä poimijoita, joista monille sienet ja marjat takaavat toimeentulon.

VALERI POTASHOV

Epäterve toimintakulttuuri pesii navettabisneksessä

Navettasuunnittelija sanoo, että ison rahan navettabisnekseen on pesiytynyt huono liikemiestapa, jolle avoin kilpailu on myrkkyyä. Kilpailutuksen häviäjä voi lähettää mustamaalaavia kirjeitä kuntien rakennustarkastajille saakka.

TERVOLA
”Navettaprojektien läpinäkyvä ja reilu kilpailutus on tärkeää paitsi kustannusten hallinnan takia, myös siksi, että hankkeisiin käytetään runsaasti yhteiskunnan rahoitusta”, kertoo navettasuunnittelija **Erkki Löf** Tervolasta.

Maatilatalouden investoin-tituen saajan on kilpailutettava hankinnat, jos julkisen ra-hoituksen osuus on yli puolet hankkeen kokonaiskustannuk-sista.

”Rajoitettu kilpailu on kui-tenkin alalla maan tapa. Mo-nesti navettahanke saatetaan ujuttaa nähtäville nettiin, mistä sitä on vaikea löytää, ellei hank-keesta ole etukäteen tietoa.”

Kilpailun toteutumiseksi on tärkeää, että yritykset saavat riittävästi ja tasapuolisesti tietoja meneillään olevista tar-jouskilpailuista.

”Näin taataan aito kilpailu ja mahdollisuus tehdä hankinnat taloudellisesti”, sanoo Löf.

”Häviäminen on vaikeaa”
Löf on havainnut runsaasti viit-teitä alalla vallitsevasta epäter-veestä toimintakulttuurista. Hän toteaa, että hankintakilpailussa on monesti huonoja häviäjiä.

”Hopealle jääneet saattavat ruveta sabotoimaan kilpailijoita ja heidän tuotteitaan. Musta-maalaavia kirjeitä lähetellään aina kuntien rakennustarkasta-jille saakka.”

Jos isäntä valitsee navetan materiaaliksi esimerkiksi te-räksen, on betoniritilöistä sen jälkeen vaikea saada tarjouksia.

Jotkut suunnittelijat ovat painostaneet isäntä tiettyjen laite-toimittajien suosimiseen, jolloin vapaa kilpailu estyy jäl-leen.

”Jos isäntä valitsee väärin, kilpailija pistää miulut kiinni. Mikäli pääsuunnittelija on si-toutunut tiettyyn toimittajaan, hän olettaa usein, että isäntä ottaa koko kalustuksen samasta firmasta. Mikäli näin ei tapah-du, saattaa pääsuunnittelijakin vetäytyä pois hankkeesta.”

Löf sanoo, että puolueeton kilpailutus on tärkeää, jotta parsiipaikkojen hinnat pysyvät hallinnassa, eikä navetan bud-jetti ylitä.

”Kokonaisurakalla raken-ne-tuissa avaimet käteen -navetois-sa parsiipaikan hinta lähentelee usein jopa 20 000 euroa. Kun-nollisen kilpailutuksen ja urakan pilkkomisen jälkeen hinta pysty-tään puristamaan noin 12 000 euroon. Siinä on melkoinen ero.”

KARI LINDHOLM

”Jos kilpailevien navettatarjousten hintaero on jopa satoja tuhansia euroja, se panee miettimään, kuka rakenteet toi-mittaa. Turha siitä on hävittäjä suuttua”, sanoo navettasuun-nittelija Erkki Löf Tervolasta.

”Ylimiötoitus on yleistä”
Löfin mukaan yleistä on myös, että navetan rakenteet suunnit-

”Esimerkiksi riittäväillä jäy-kistyksillä saadaan rakenteista pois turhia terästankoja. Me-nettely on isännälle edullisem-pi. Tärkeää on, että navetta toi-mii, siihen ei kannata hankkia ylimääräisiä osia tai laitteita.”

Ministeriön määräyksetkin saattavat unohtua, kun laiteval-mistajan edustaja suunnittelee isännälle ”edullista” navettapa-kettia.

”Halvempi navetta ehkä suunnitellaan mitoitilansa pienemmäksi, jotta neliöhinta laskisi. Määräyksiä ei aina nou-dateta.”

Esimerkiksi ruokintakäytävät voivat Löfin mukaan olla liian ahtaat.

”Robotit luultua laiskempia”
Hyvätuloisten lehmien lypsä-minen voi olla yhdelle robotille liian suuri urakka, vaikka laite-valmistaja olisi toisin luvannut. Monilla yhden robotin tiloilla on paineita hankkia avuksi toi-nen robotti.

Navetat mitoitetaan monesti 75 lehmälle, kun uskotaan, että lypsy hoituu yhdellä robotilla.

Tosiasiaa 65 lypsävälläkin pärjättäisiin aivan hyvin.

”Kun rakennetaan 10 ylimää-räistä parsiapaikkaa, lisäkustan-nuksia tulee helposti 120 000–130 000 euroa, puhumattakaan sen toisen robotin hankinnasta. Moni tila joutuu hankintakier-teessä tiukoille.”

Kilpailuttaminen tulee doku-mentoida tarkasti. Tarjousspyyn-nöt pitää julkaista osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi.

”Mikäli tuen saaja ei tee il-moitusta, se on elykeskuksen tehtävä”, Löf sanoo.

KARI LINDHOLM

Navetan suunnittelussa pihistellään

Navetoiden suunnitteluun käy-tetään huomattavasti vähem-män rahaa kuin rakentamisen suunnitteluun yleensä.

Teollisuuden tuotantora-kennuksen suunnitteluun käy-tetään yleensä 3–6 prosenttia hankkeen koko kustannuksista. Navetoiden suunnitteluun ku-luu alle yksi prosentti kokonais-kustannuksista.

”Tavalliseen teollisuushal-liin, jossa ei ole mitään erikois-ta, käytetään enemmän rahaa suunnitteluun. Navetan suun-nittelu ei poikkea siitä muutoin kuin että se on vaativampaa”, maa- ja metsätalousministeriön yliarkkitehti **Raija Seppänen** sanoo.

Teollisuudessa tuotantora-kentamiseen käytetään rahaa, koska yrityksillä ei ole varaa temppeilla toimimattoman ra-kennuksen kanssa.

Navetan suunnittelutyön te-kee usein pieni yritys. Eikä niitä ole kovin montaa. Alalle ei ole koulutusta, vaan osaaminen on peruskoulutuksen lisäksi han-kittava itse.

”Kyllä on pula tekijöistä. Ja niiden kirjo on laaja. Valitet-tavan vähän on erikoistuneita osaajia.”

Seppänen muistuttaa, että navetta on niin suuri hanke, että kukaan ei suunnittele sitä yksin.

”Yrityksen koolla ei ole väliä, vaan sillä, että löytää erityis-osaajien verkoston. Verkoston valinnassa kannattaa nähdä vaivaa.”

Esimerkiksi lehmäliikennettä

ei tavallinen suunnittelija osaa miettiä.

150 navettaa vuodessa
Navettojen rakentamisen arvo laitteineen on noin 180–200 miljoonaa euroa vuodessa. Li-säksi rakennusten korjauksiin käytetään noin 100 miljoonaa euroa.

Koko uuden navetan arvosta rakennuksen osuus on noin 60 prosenttia ja laitteiden 40. Na-vettoja rakennetaan noin 150 kappaletta vuodessa.

Investointitukea saaneiden navettojen lehmämäärä on kymmenessä vuodessa lähes kolmikertaistunut. 2000-luvun alussa tuetuissa navetoissa oli keskimäärin 30 lehmää, viime vuonna oli 79. Tukea hanketta kohti maksettiin silloin noin 100 000 euroa, nyt 470 000.

Koon kasvaessa on suunnit-te-lutyö monimutkaistunut.

”Rakentamisen tapa on oleellisesti muuttunut. Lait, vaatimukset materiaaleista ja suunnittelun pätevydestä ovat tiukentuneet. Ennen tehtiin itse, nykyisin se ei ole mahdol-lista.”

Siksi Seppänen mielestä vil-jelijän on syytä keskittyä tuo-tannon käynnissä pitämiseen ja uuden tuotannon mahdollisim-man nopeaan käynnistämiseen.

Kytkeykauppa yleistä
Markkinatalous ohjaa rakenta-mista. Siksi viljelijä törmää hel-posti tilanteeseen, jossa myyjä tarjoaa kytkeykaupalla koko

kalustepakettia.

”Eri valmistajan laitteet eivät ole välttämättä yhteensopivia. Valmistajat ovat suuria maa-ilmanlaajuisia yrityksiä, jotka ovat tehneet koko ketjun lait-teet”, Seppänen selittää.

Mikä on tarjottaessa edullis-ta, saattaa osoittautua käytän-

nössä toimimattomaksi.

Seppäsen mielestä kannattaa käydä katsomassa kauempana-kin, mitä on tehty.

”Käykää naapurimaissa ja vaikka rapakon takana. Sitten tietää, mitä voi pyytää. Jos suunnittelijalle maksaa ja tietää mitä haluaa, voi myös vaatia. Tai

sitten vaihtaa porukan”, Seppä-nen sanoo.

Pätevän suunnittelijan valin-ta on viljelijän vastuulla.

”Tämä on markkinataloutta, pitää osata valita. Viranomainen auttaa, mutta ei valitse yrittäjän puolesta”, Seppänen toteaa.

AIMO VAINIO

fendt.fi

FENDT

Oma paikkasi auringossa...

Uusi Fendt ensi kesäksi!

Unelmat on tehty toteutettaviksi - olisiko nyt juuri sinun unelmasi aika toteutua? Fendt on edistyskellinen, tehokas ja taloudellinen valinta. Vuoden 2013 tehdastilauksioneita valmistetaan ja toimitetaan tilauslistan mukaisessa järjestyksessä. Toimi heti ja varaa oma paikkasi auringossa.

Kysy lisää lähimmältä jälleenmyyjältäsi!

AGCO
Your Agriculture Company

Fendt-jälleenmyynti:
Valtra-myyjät AGCO Suomi Oy. Lisätietoja: 020 45 501, www.fendt.fi